

SPRAWOZDANIE

dotyczące sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Technologii Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych za rok budżetowy 2017 wraz z odpowiedzią Wspólnego Przedsięwzięcia

(2018/C 452/06)

SPIS TREŚCI

	<i>Punkt</i>	<i>Strona</i>
WPROWADZENIE	1–13	49
Ustanowienie Wspólnego Przedsięwzięcia FCH2	1–2	49
Zarządzanie	3–6	49
Cele	7	49
Zasoby	8–12	49
Oceny przeprowadzone przez Komisję	13	50
OPINIA	14–26	50
Opinia na temat wiarygodności rozliczeń	15	50
Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń ..	16	50
Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń ..	17	50
Zadania kierownictwa i osób odpowiedzialnych za zarządzanie	18–20	51
Zadania Trybunału dotyczące kontroli sprawozdania i transakcji leżących u jego podstaw	21–26	51
ZARZĄDZANIE BUDŻETEM I FINANSAMI	27–36	52
Wykonanie budżetu na 2017 r.	27	52
Wykonanie budżetu wieloletniego w ramach 7PR	28–31	52
Wykonanie budżetu wieloletniego w ramach programu „Horyzont 2020”	32–36	52
MECHANIZMY KONTROLI WEWNĘTRZNEJ	37–39	53
Ramy kontroli wewnętrznej	37–39	53
INNE KWESTIE	40	53
Mobilizowanie wkładów od innych członków	40	53
INFORMACJE NA TEMAT OCEN PRZEPROWADZONYCH PRZEZ KOMISJĘ	41–42	54
ZAŁĄCZNIK – DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z UWAGAMI Z UBIEGŁYCH LAT		55
ODPOWIEDZI WSPÓLNEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA		56

WPROWADZENIE

Ustanowienie Wspólnego Przedsięwzięcia FCH2

1. Wspólne przedsiębiorstwo na rzecz technologii ogniw paliwowych i technologii wodorowych (wspólne przedsiębiorstwo FCH) z siedzibą w Brukseli zostało ustanowione w maju 2008 r. na okres do 31 grudnia 2017 r. i rozpoczęło samodzielną działalność w dniu 15 listopada 2010 r.⁽¹⁾ W maju 2014 r. Rada zmieniła pierwotne rozporządzenie i wydłużyła czas trwania wspólnego przedsiębiorstwa (przemianowanego na Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Technologii Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych 2 – Wspólne Przedsięwzięcie FCH2) do dnia 31 grudnia 2024 r.⁽²⁾

2. Wspólne Przedsięwzięcie FCH2 jest partnerstwem publiczno-prywatnym działającym w zakresie badań i innowacji w dziedzinie technologii ogniw paliwowych i technologii wodorowych. Członkami założycielami Wspólnego Przedsięwzięcia są Unia Europejska (UE) reprezentowana przez Komisję, zrzeszenie branżowe (Hydrogen Europe) oraz zrzeszenie podmiotów badawczych (Hydrogen Europe Research).

Zarządzanie

3. Struktura zarządzania Wspólnego Przedsięwzięcia FCH2 obejmuje: Radę Zarządzającą, Dyrektora Wykonawczego, Komitet Naukowy i Grupę Przedstawicieli Państw FCH oraz Forum Zainteresowanych Stron.

4. Rada Zarządzająca składa się z 10 członków, w tym sześciu przedstawicieli zrzeszenia branżowego, trzech przedstawicieli Komisji i jednego przedstawiciela zrzeszenia podmiotów badawczych. Rada jest odpowiedzialna za wyznaczanie kierunków strategicznych Wspólnego Przedsięwzięcia i za jego funkcjonowanie oraz sprawuje nadzór nad realizacją podejmowanych przez nie działań. Dyrektor Wykonawczy odpowiada za bieżące zarządzanie Wspólnym Przedsięwzięciem.

5. W skład Komitetu Naukowego wchodzi nie więcej niż dziewięciu członków. W komitecie reprezentowani są w sposób zrównoważony eksperci ze środowisk akademickich, sektora przemysłu i organów regulacyjnych. Doradza on w sprawie priorytetów naukowych, które mają zostać uwzględnione w rocznych planach prac, oraz w sprawie osiągnięć naukowych opisanych w rocznym sprawozdaniu z działalności.

6. W skład Grupy Przedstawicieli Państw FCH wchodzi po jednym przedstawicielu z każdego państwa członkowskiego i każdego kraju stowarzyszonego w ramach programu „Horyzont 2020”. Grupa wydaje opinie na temat orientacji strategicznej i osiągnięcia celów programu „Horyzont 2020”. Forum zainteresowanych stron to doroczne spotkanie, na którym strony zainteresowane FCH omawiają działania FCH i mogą przekazywać swoje uwagi.

Cele

7. Celem Wspólnego Przedsięwzięcia FCH2 jest wykazanie, do 2020 r., że technologie ogniw paliwowych i technologie wodorowe są jednym z filarów przyszłych europejskich systemów energetycznych i transportowych. Wspólne Przedsięwzięcie FCH2 dąży do wspierania rozwoju silnego, zrównoważonego i konkurencyjnego na rynku globalnym sektora technologii ogniw paliwowych i technologii wodorowych w UE.

Zasoby

8. Maksymalny wkład UE w pierwszą fazę działania Wspólnego Przedsięwzięcia (FCH1) wynosi 470 mln euro i jest wypłacany z 7PR⁽³⁾. Wysokość wkładów pozostałych członków musi być przynajmniej równa wysokości wkładu UE.

9. Maksymalny wkład UE w drugą fazę działań Wspólnego Przedsięwzięcia (FCH2) wynosi 665 mln euro i jest wypłacany z programu „Horyzont 2020”. Z tej kwoty maksymalnie 570 mln euro odpowiada wysokości minimalnego wkładu wnoszonego przez członków ze zrzeszeń branżowych i zrzeszeń podmiotów badawczych (który został ustalony na 380 mln euro), a maksymalnie 95 mln euro odpowiada ewentualnym dodatkowym wkładom od członków powyżej kwoty ich wkładu minimalnego⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 521/2008 z dnia 30 maja 2008 r. ustanawiające wspólne przedsiębiorstwo na rzecz technologii ogniw paliwowych i technologii wodorowych (Dz.U. L 153 z 12.6.2008, s. 1) zmienione rozporządzeniem (UE) nr 1183/2011 (Dz.U. L 302 z 19.11.2011, s. 3).

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (UE) nr 559/2014 z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Technologii Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych 2 (Dz.U. L 169 z 7.6.2014, s. 108).

⁽³⁾ Art. 5 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 521/2008.

⁽⁴⁾ Art. 3 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 559/2014.

10. Członkowie ze zrzeczeń branżowych i zrzeczeń podmiotów badawczych mają z kolei przekazać zasoby o wartości co najmniej 380 mln euro przez cały okres funkcjonowania Wspólnego Przedsięwzięcia⁽⁵⁾. W ramach tej kwoty członkowie ci muszą ponieść koszty w wysokości co najmniej 285 mln euro w związku z realizacją działań dodatkowych wykraczających poza plan prac Wspólnego Przedsięwzięcia FCH2⁽⁶⁾.

11. Koszty administracyjne Wspólnego Przedsięwzięcia FCH2 są ograniczone do 38 mln euro i są pokrywane z wkładów finansowych dzielonych równo w ujęciu rocznym między UE i członków ze zrzeczeń branżowych i zrzeczeń podmiotów badawczych⁽⁷⁾.

12. W 2017 r. ostateczny budżet Wspólnego Przedsięwzięcia FCH2 wyniósł 198,6 mln euro (w 2016 r. było to 115,5 mln euro). Na dzień 31 grudnia 2017 r. Wspólne Przedsięwzięcie zatrudniało 26 pracowników (w 2016 r. było to również 26 osób)⁽⁸⁾.

Oceny przeprowadzone przez Komisję

13. W czerwcu 2017 r. Komisja ukończyła ocenę końcową działań podjętych przez Wspólne Przedsięwzięcie w ramach 7PR oraz ocenę śródkresową działań w ramach programu „Horyzont 2020”. W ich następstwie Wspólne Przedsięwzięcie sporządziło plany działania, by zrealizować zalecenia wynikające z tych ocen. W związku z tym w niniejszym sprawozdaniu Trybunał zamieścił sekcję dotyczącą planów działania wdrożonych przez Wspólne Przedsięwzięcie w odpowiedzi na wnioski z ocen. Została ona przedstawiona wyłącznie w celach informacyjnych i nie wchodzi w zakres opinii pokontrolnej bądź ustaleń Trybunału.

OPINIA

14. Trybunał zbadał:

- a) sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia obejmujące sprawozdanie finansowe⁽⁹⁾ oraz sprawozdanie z wykonania budżetu⁽¹⁰⁾ za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2017 r.;
- b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań, zgodnie z postanowieniami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

15. W opinii Trybunału sprawozdanie Wspólnego Przedsięwzięcia za rok zakończony 31 grudnia 2017 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach jego sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2017 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami jego regulaminu finansowego i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

16. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2017 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

17. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2017 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

⁽⁵⁾ Art. 4 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 559/2014.

⁽⁶⁾ Zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 559/2014 działania dodatkowe obejmują wkłady niepieniężne na rzecz realizacji działań wykraczających poza plan prac i budżet Wspólnego Przedsięwzięcia, lecz przyczyniające się do realizacji celów wspólnej inicjatywy technologicznej w zakresie technologii ogniw paliwowych i technologii wodorowych. Odpowiednie działania określa się w rocznym planie działań dodatkowych, w którym podawana jest wartość szacunkowa takich wkładów. Zgodnie z art. 4 ust. 4 tego samego rozporządzenia koszty działań dodatkowych muszą zostać poświadczone przez niezależnego audytora zewnętrznego i nie podlegają kontroli Wspólnego Przedsięwzięcia, Europejskiego Trybunału Obrachunkowego ani żadnego innego organu unijnego.

⁽⁷⁾ Art. 13 ust. 2 statutu Wspólnego Przedsięwzięcia FCH2 (załącznik I do rozporządzenia (UE) nr 559/2014).

⁽⁸⁾ Więcej informacji na temat Wspólnego Przedsięwzięcia i jego działalności można znaleźć na jego stronie internetowej: <http://www.fch.europa.eu>.

⁽⁹⁾ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

⁽¹⁰⁾ Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Zadania kierownictwa i osób odpowiedzialnych za zarządzanie

18. Na mocy art. 310–325 TFUE oraz regulaminu finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia kierownictwo odpowiada za sporządzenie i prezentację sprawozdania finansowego zgodnie z powszechnie przyjętymi międzynarodowymi standardami rachunkowości sektora publicznego oraz za legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Do zadań kierownictwa należy także zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie systemu kontroli wewnętrznej umożliwiającego sporządzenie i prezentację sprawozdania finansowego, które nie zawiera istotnych zniekształceń spowodowanych nadużyciem lub błędem. Kierownictwo odpowiada również za dopilnowanie, by ujęte w sprawozdaniu finansowym działania, transakcje finansowe i informacje były zgodne z odpowiednimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi. Kierownictwo Wspólnego Przedsięwzięcia ponosi ostateczną odpowiedzialność za legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw sprawozdania.

19. Przy sporządzaniu sprawozdania kierownictwo odpowiada za ocenę zdolności Wspólnego Przedsięwzięcia do kontynuacji działalności, za ujawnienie, w stosownych przypadkach, problematycznych kwestii związanych z kontynuacją działalności oraz za prowadzenie rachunkowości przy założeniu kontynuacji działalności.

20. Do zadań osób odpowiedzialnych za zarządzanie należy nadzór nad sprawozdawczością finansową Wspólnego Przedsięwzięcia.

Zadania Trybunału dotyczące kontroli sprawozdania i transakcji leżących u jego podstaw

21. Celem Trybunału jest uzyskanie wystarczającej pewności, że sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia nie zawiera istotnych zniekształceń, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe, a także przedstawienie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie bądź innym organom udzielającym absolutorium, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego wiarygodności rozliczeń oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u ich podstaw. Wystarczająca pewność oznacza wysoki poziom pewności, lecz nie stanowi gwarancji, że kontrola zawsze wykaże istotne zniekształcenia lub niezgodności, jeżeli takie istnieją. Mogą one być spowodowane nadużyciem lub błędem i są uważane za istotne, jeżeli można zasadnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie wpłyną one na decyzje gospodarcze podejmowane przez użytkowników na podstawie takiego sprawozdania.

22. W ramach kontroli stosuje się procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Wybór tych procedur zależy od osądu kontrolera, w tym od oceny ryzyka wystąpienia – w wyniku nadużycia lub błędu – istotnych zniekształceń sprawozdania finansowego lub istotnej niezgodności transakcji leżących u jego podstaw z wymogami przepisów prawa Unii Europejskiej. W celu opracowania procedur kontroli stosownych do okoliczności (lecz nie na potrzeby sformułowania opinii na temat skuteczności systemu kontroli wewnętrznej) Trybunał, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę system kontroli wewnętrznej wykorzystywany do sporządzania i rzetelnej prezentacji sprawozdania oraz do zapewnienia legalności i prawidłowości transakcji leżących u jego podstaw. Kontrola obejmuje również ocenę stosowności przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, racjonalności szacunków księgowych dokonanych przez kierownictwo oraz ogólnej prezentacji sprawozdania.

23. Jeżeli chodzi o dochody, Trybunał weryfikuje dotacje otrzymane od Komisji Europejskiej i ocenia stosowane przez Wspólne Przedsięwzięcie procedury poboru opłat i innych dochodów.

24. Jeżeli chodzi o wydatki, Trybunał bada transakcje płatnicze po tym, jak wydatki zostaną poniesione, zaksięgowane i zatwierdzone. Badanie to obejmuje wszystkie kategorie płatności (w tym płatności z tytułu nabycia aktywów) z wyjątkiem zaliczek w chwili ich wypłaty.

25. Sporządzając niniejsze sprawozdanie i opinię, Trybunał uwzględnił wyniki badania sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia przeprowadzonego przez niezależnego audytora zewnętrznego zgodnie z przepisami art. 208 ust. 4 rozporządzenia finansowego UE ⁽¹¹⁾.

26. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

⁽¹¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).

ZARZĄDZANIE BUDŻETEM I FINANSAMI**Wykonanie budżetu na 2017 r.**

27. Ostateczny budżet na 2017 r., który był dostępny dla Wspólnego Przedsięwzięcia na realizację 7PR i programu „Horyzont 2020”, obejmował środki na zobowiązania w wysokości 127,8 mln euro oraz środki na płatności w wysokości 198,6 mln euro. Wartości wskaźnika wykorzystania środków na zobowiązania i środków na płatności wyniosły odpowiednio 96 % i 89 %. Środki na płatności wykorzystano głównie na płatności zaliczkowe związane z zaproszeniami do składania wniosków z lat 2016 i 2017.

Wykonanie budżetu wieloletniego w ramach 7PR

28. Z maksymalnej kwoty 470 mln euro środków 7PR przydzielonych na rzecz Wspólnego Przedsięwzięcia w celu wdrożenia programu FCH1, do końca 2017 r. UE przekazała wkłady pieniężne w łącznej kwocie 386,7 mln euro oraz wkłady niepieniężne w łącznej kwocie 19,1 mln euro.

29. Z minimalnej puli 470 mln euro wkładów niepieniężnych i pieniężnych, które członkowie ze zrzeczeń branżowych i zrzeczeń podmiotów badawczych mieli wnieść na rzecz działań operacyjnych Wspólnego Przedsięwzięcia, na koniec 2017 r. Rada Zarządzająca zatwierdziła wkłady w wysokości 396,2 mln euro. Ponadto do końca 2017 r. Wspólne Przedsięwzięcie otrzymało wkłady niepieniężne o wartości 55,8 mln euro na rzecz działań operacyjnych.

30. W związku z tym do końca 2017 r. łączna kwota wkładów ze strony członków ze zrzeczeń branżowych i zrzeczeń podmiotów badawczych na rzecz Wspólnego Przedsięwzięcia wyniosła 452 mln euro, zaś kwota skumulowanego wkładu UE wyniosła 405,8 mln euro.

31. Z łącznej puli środków operacyjnych i administracyjnych w kwocie 490 mln euro na rzecz działań w programie FCH1⁽¹²⁾ do końca 2017 r. Wspólne Przedsięwzięcie zaciągnęło zobowiązania na kwotę 481,7 mln euro (co stanowi 98,3 % dostępnego budżetu) i dokonało płatności na kwotę 418,5 mln euro. Zgodnie z planem płatności Wspólnego Przedsięwzięcia dotyczącym projektów w ramach 7PR będących w trakcie realizacji w 2018 r. wypłacone zostaną środki w kwocie 25,7 mln euro, a 17,4 mln euro zostanie wypłacone w kolejnych latach. Szacuje się, że ostateczny poziom wykorzystania środków w przypadku programu FCH1 wyniesie 94,3 % łącznego budżetu FCH1.

Wykonanie budżetu wieloletniego w ramach programu „Horyzont 2020”

32. Z maksymalnej kwoty 665 mln euro środków z programu „Horyzont 2020” przydzielonych na rzecz Wspólnego Przedsięwzięcia FCH2 w celu realizacji programu FCH2 do końca 2017 r. UE przekazała wkład pieniężny w łącznej kwocie 234,3 mln euro.

33. Członkowie ze zrzeczeń branżowych i zrzeczeń podmiotów badawczych nie są zobowiązani do przekazania minimalnego wkładu niepieniężnego na rzecz działań Wspólnego Przedsięwzięcia FCH2. Na koniec 2017 r. członkowie ze zrzeczeń branżowych i zrzeczeń podmiotów badawczych przekazali wkłady niepieniężne w wysokości 25,1 mln euro na poczet działalności operacyjnej⁽¹³⁾, z czego Rada Zarządzająca FCH2 zatwierdziła 0,6 mln euro. Pokazuje to, że w 2017 r. projekty FCH2 były wciąż na wczesnym etapie realizacji. Zgodnie z podpisanymi umowami o udzielenie dotacji zadeklarowane wkłady niepieniężne na dzień 31 grudnia 2017 r. miały wartość 137,4 mln euro⁽¹⁴⁾. Ponadto Rada Zarządzająca zatwierdziła wkłady pieniężne członków ze zrzeczeń branżowych i zrzeczeń podmiotów badawczych na rzecz kosztów administracyjnych Wspólnego Przedsięwzięcia w wysokości 1,3 mln euro.

34. Z kwoty co najmniej 285 mln euro wkładów członków ze zrzeczeń branżowych i zrzeczeń podmiotów badawczych, które miały zostać wniesione na rzecz dodatkowych działań realizowanych poza programem prac Wspólnego Przedsięwzięcia, do końca 2017 r. członkowie zgłosili kwotę 558,5 mln euro⁽¹⁵⁾, z czego poświadczono już wkłady w wysokości 382,2 mln euro, a zatem wartość docelowa została znacznie przekroczona. Niemniej wobec faktu, że Trybunał nie posiada uprawnień do kontroli wkładów niepieniężnych członków na rzecz działań dodatkowych, nie może wydać opinii co do ich charakteru, jakości i rzeczywistej wielkości.

35. W związku z tym na koniec 2017 r. łączna kwota wkładów ze strony członków ze zrzeczeń branżowych i zrzeczeń podmiotów badawczych wyniosła 585 mln euro (z czego niemal 95,5 % stanowiły wkłady na rzecz działań dodatkowych), podczas gdy wkład pieniężny ze strony UE wyniósł 234,3 mln euro (zob. także pkt 41).

⁽¹²⁾ Na tę łączną kwotę składa się 470 mln euro wkładów pieniężnych UE ze środków 7PR i 20 mln euro wkładów pieniężnych na pokrycie kosztów administracyjnych od pozostałych członków.

⁽¹³⁾ Roczne sprawozdanie z działalności Wspólnego Przedsięwzięcia FCH2, s. 36.

⁽¹⁴⁾ Roczne sprawozdanie z działalności Wspólnego Przedsięwzięcia FCH2, s. 13, tabela 1.1.2.

⁽¹⁵⁾ Roczne sprawozdanie z działalności Wspólnego Przedsięwzięcia FCH2, s. 14, tabela 1.1.3.

36. Z maksymalnej puli środków operacyjnych i administracyjnych na rzecz programu FCH2 w kwocie 684 mln euro⁽¹⁶⁾ do końca 2017 r. Wspólne Przedsięwzięcie zaciągnęło zobowiązania na kwotę 407,2 mln euro i dokonało płatności na kwotę 223,3 mln euro.

MECHANIZMY KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

Ramy kontroli wewnętrznej

37. Wspólne Przedsięwzięcie ustanowiło procedury kontroli *ex ante* opierające się na przeglądach dokumentacji finansowej i operacyjnej. W odniesieniu do płatności okresowych i końcowych w ramach 7PR Wspólne Przedsięwzięcie przeprowadza kontrole *ex post* w siedzibach beneficjentów, natomiast w przypadku zestawień wydatków poniesionych w projektach w ramach programu „Horyzont 2020” za kontrole *ex post* odpowiada Wspólna Służba Audytu Komisji.

38. W odniesieniu do kontroli *ex post* dotyczących płatności z 7PR Wspólne Przedsięwzięcie zgłosiło na koniec 2017 r. poziom błędu rezydualnego wynoszący 1,13 %⁽¹⁷⁾. W 2017 r. Wspólne Przedsięwzięcie, wraz ze Wspólną Służbą Audytu i DG RTD, rozpoczęło pierwszą kontrolę *ex post* próby okresowych zestawień poniesionych wydatków w ramach programu „Horyzont 2020” wybranej losowo i w oparciu o analizę ryzyka. Jej rezultaty zostaną wykazane w rocznym sprawozdaniu z działalności Wspólnego Przedsięwzięcia za 2018 r.

39. Wyniki kontroli – w oparciu o ocenę systemu kontroli wewnętrznej we wspólnym przedsięwzięciu i bezpośrednie badanie operacji z zakresu dochodów, płatności, dotacji i zamówień, a także o przegląd próby zakończonych kontroli *ex post* obejmujących odzyskanie środków w następstwie wykrytych błędów – dały Trybunałowi wystarczającą pewność, że ogólny poziom błędu rezydualnego w przypadku wspólnego przedsięwzięcia znajduje się poniżej progu istotności.

INNE KWESTIE

Mobilizowanie wkładów od innych członków

40. Jednym z głównych celów Wspólnego Przedsięwzięcia jest mobilizowanie wkładów od członków z branży w obszarze jego działalności⁽¹⁸⁾. Zgodnie z rozporządzeniem ustanawiającym Wspólne Przedsięwzięcie w przypadku zarówno działalności operacyjnej, jak i działań dodatkowych minimalny efekt mnożnikowy wynosi 0,67⁽¹⁹⁾. Jak wykazano w śródkresowym sprawozdaniu z oceny, efekt mnożnikowy osiągnięty przez Wspólne Przedsięwzięcie z końcem 2017 r. wyniósł 1,32⁽²⁰⁾, przy uwzględnieniu zarówno działalności operacyjnej, jak i działań dodatkowych (w tym 0,35⁽²¹⁾ dla samych tylko wkładów niepieniężnych na poczet działalności operacyjnej). Rozporządzenie ustanawiające Wspólne Przedsięwzięcie nie nakłada na członków z branży obowiązku przekazania minimalnej kwoty wkładów niepieniężnych na poczet jego działalności operacyjnej⁽²²⁾. Końcowy efekt mnożnikowy wkładów niepieniężnych na rzecz działalności operacyjnej i działań dodatkowych zostanie obliczony z końcem programu „Horyzont 2020”. Wobec faktu, że Trybunał nie posiada uprawnień do kontroli wkładów niepieniężnych na rzecz działań dodatkowych, nie może wydać opinii co do charakteru, jakości czy rzeczywistej wielkości takich wkładów⁽²³⁾.

⁽¹⁶⁾ Na tę łączną kwotę składa się 665 mln euro wkładów pieniężnych UE ze środków programu „Horyzont 2020” i 19 mln euro wkładów pieniężnych na pokrycie kosztów administracyjnych od członków ze zrzeczeń branżowych i zrzeczeń podmiotów badawczych.

⁽¹⁷⁾ Roczne sprawozdanie z działalności Wspólnego Przedsięwzięcia FCH2, s. 69 i 74.

⁽¹⁸⁾ Motyw 4 rozporządzenia (UE) nr 559/2014 stanowi, że partnerstwo to powinno opierać się na zrównoważonym wkładzie wszystkich partnerów.

⁽¹⁹⁾ Łączna minimalna kwota wkładów przekazanych przez członków z branży na poczet działalności operacyjnej i działań dodatkowych Wspólnego Przedsięwzięcia (380 mln euro) podzielona przez maksymalną kwotę wkładu pieniężnego UE na rzecz Wspólnego Przedsięwzięcia (570 mln euro).

⁽²⁰⁾ Ten efekt mnożnikowy szacuje się, dzieląc sumę faktycznie wpłaconych wkładów pieniężnych członków prywatnych (1,3 mln euro), wkładów niepieniężnych członków prywatnych zadeklarowanych w podpisanych umowach o udzielenie dotacji (137,4 mln euro) oraz poświadczonych wkładów niepieniężnych na rzecz działań dodatkowych (382,2 mln euro) przez wkłady pieniężne zadeklarowane przez Komisję w podpisanych umowach o udzielenie dotacji (395,6 mln euro).

⁽²¹⁾ Ten efekt mnożnikowy szacuje się, dzieląc sumę faktycznie wpłaconych wkładów pieniężnych członków prywatnych (1,3 mln euro) oraz wkładów niepieniężnych członków prywatnych zadeklarowanych w podpisanych umowach o udzielenie dotacji (137,4 mln euro) przez wkłady pieniężne zadeklarowane przez Komisję w podpisanych umowach o udzielenie dotacji (395,6 mln euro).

⁽²²⁾ W art. 4 ust. 1 i art. 4 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 559/2014 przewidziano, że członkowie z branży i podmioty badawcze powinny wnieść całkowity wkład w wysokości co najmniej 380 mln euro w okresie funkcjonowania Wspólnego Przedsięwzięcia, z czego przynajmniej 285 mln euro powinny stanowić koszty poniesione przez nie w trakcie realizacji działań dodatkowych wykraczających poza plan prac Wspólnego Przedsięwzięcia.

⁽²³⁾ Zgodnie z art. 4 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 559/2014 koszty działań dodatkowych poświadczane są przez niezależnego audytora zewnętrznego powołanego przez Wspólne Przedsięwzięcie. Koszty te nie są poddawane audytowi przez Wspólne Przedsięwzięcie FCH2 ani żaden organ in jure.

INFORMACJE NA TEMAT OCEN PRZEPROWADZONYCH PRZEZ KOMISJĘ

41. Dokonana przez Komisję ocena końcowa wspólnego przedsięwzięcia FCH działającego na podstawie 7PR dotyczyła okresu od 2008 do 2016 r.⁽²⁴⁾, natomiast ocena śródkresowa Wspólnego Przedsięwzięcia FCH2 działającego na podstawie programu „Horyzont 2020” obejmowała okres od 2014 do 2016 r.⁽²⁵⁾ Oceny zostały przeprowadzone z pomocą niezależnych ekspertów, jak przewidziano w odnośnych rozporządzeniach Rady⁽²⁶⁾, i dotyczyły funkcjonowania Wspólnego Przedsięwzięcia z perspektywy stosowności, wydajności, skuteczności, spójności i wartości dodanej UE, z uwzględnieniem dodatkowo kwestii jawności, przejrzystości i jakości badań. Wyniki tych ocen zostały uwzględnione w sprawozdaniu przesłanym przez Komisję Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w październiku 2017 r.⁽²⁷⁾.

42. W odpowiedzi na zalecenia przedstawione przez oceniających⁽²⁸⁾ Wspólne Przedsięwzięcie opracowało plan działania zatwierdzony przez Radę Zarządzającą FCH2 w marcu 2018 r. Plan ten obejmuje szeroki wachlarz działań, które mają zostać zrealizowane przez Wspólne Przedsięwzięcie⁽²⁹⁾. Część z nich została już zapoczątkowana⁽³⁰⁾, większość powinna zostać wdrożona w 2018 i 2019 r., a niewielka ich liczba zostanie wzięta pod uwagę w następnym okresie programowania⁽³¹⁾.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Izbę IV, której przewodniczył Neven MATES, członek Trybunału Obrachunkowego, na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 2 października 2018 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Klaus-Heiner LEHNE

Prezes

⁽²⁴⁾ Ocena końcowa wspólnego przedsięwzięcia FCH działającego na podstawie 7PR. <https://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/fch.pdf>

⁽²⁵⁾ Ocena śródkresowa Wspólnego Przedsięwzięcia FCH2 (za lata 2014–2016) działającego na podstawie programu „Horyzont 2020” <https://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/fch2.pdf>

⁽²⁶⁾ Oceny przeprowadzane przez Komisję zgodnie z wymogami ustawowymi, wynikające z zastosowania art. 11 rozporządzenia (WE) nr 521/2008 w sprawie wspólnego przedsięwzięcia FCH oraz art. 11 rozporządzenia (UE) nr 559/2014 ustanawiającego Wspólne Przedsięwzięcie FCH2.

⁽²⁷⁾ Dokument roboczy służb Komisji: Ocena śródkresowa wspólnych przedsięwzięć działających na podstawie programu „Horyzont 2020” (SWD(2017) 339 final).

⁽²⁸⁾ Zalecenia obejmują: potrzebę zwiększenia roli Grupy Przedstawicieli Państw i organów doradczych; zachowanie spójności z innymi programami UE; konieczność usprawnienia projektów o niższym poziomie gotowości technicznej; zwiększenie uczestnictwa krajów mniej zaangażowanych w projekty FCH2 i wspieranie zaangażowania ze strony regionów i instytucji szkolnictwa wyższego; zapewnienie pomocy w kwestiach finansowych (najwłaściwsze warianty finansowania) oraz wspieranie komercyjnego wdrażania i lepszego wykorzystywania unijnych praw własności intelektualnej, a także poprawę komunikacji z zainteresowanymi stronami, decydentami, regionami i opinią publiczną w celu podniesienia świadomości społecznej w dziedzinie technologii FCH.

⁽²⁹⁾ Działania szczegółowe uwzględnione w planie działania opracowanym w odpowiedzi na zalecenia obejmują: wzmocnienie i podkreślenie roli Grupy Przedstawicieli Państw; zwiększenie uczestnictwa regionów i miast; poprawę współpracy z zewnętrznymi zainteresowanymi stronami na potrzeby przyszłych forów zainteresowanych stron; wzmocnienie powiązań z Komisją Europejską w celu usprawnienia koordynacji z innymi inicjatywami unijnymi, a także aktywniejsze rozpowszechnianie i wykorzystywanie rezultatów.

⁽³⁰⁾ Działania już zainicjowane obejmują: analizę wieloletniego programu prac przeprowadzoną wspólnie z Grupą Przedstawicieli Państw w celu wskazania luk i podjęcia kwestii współpracy z regionami i miastami; przegląd zadań urzędnika ds. inżynierii finansowej FCH2 w celu znalezienia synergii z innymi instrumentami UE (zwłaszcza z opracowanym przez EBI mechanizmem finansowania opartym na podziale ryzyka); badanie rozpoczęte w marcu 2017 r. w celu wskazania obszarów o największej wartości dodanej w unijnych łańcuchach wartości oraz dyskusję na poziomie Rady Zarządzającej na temat działań o niższym poziomie gotowości technicznej w celu ich uwzględnienia podczas kolejnego przeglądu wieloletniego programu prac.

⁽³¹⁾ W szczególności zapewnienie spójności i komplementarności z innymi programami unijnymi w obszarze transportu i energii.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Działania naprawcze (zrealizowane/w trakcie realizacji/ niepodjęte/brak danych lub nie dotyczy)
	<i>Konflikt interesów</i>	
2015	W lipcu 2015 r. Komisja wydała wytyczne dla wspólnych przedsięwzięć na temat konfliktu interesów, obejmujące wspólny wzór deklaracji braku konfliktu interesów, który Wspólne Przedsięwzięcie powinno wprowadzić do swoich procedur.	Zrealizowane

ODPOWIEDŹ WSPÓLNEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA

40. Wspólne Przedsięwzięcie FCH 2 przyznaje, że zgodnie z rozporządzeniem Rady (UE) nr 559/2014 z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Technologii Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych 2 ⁽¹⁾ Trybunał nie ma prawa do kontroli wkładów niepieniężnych na rzecz działań dodatkowych. Wspólne Przedsięwzięcie pragnie podkreślić, że opracowało metodologię zatwierdzoną przez Radę Zarządzającą w dniu 9 grudnia 2016 r. ⁽²⁾, która zapewnia solidną kontrolę gromadzenia, raportowania i certyfikacji działań dodatkowych i obejmuje modelowy program audytu i certyfikat audytu w celu dokonania certyfikacji przez niezależnych kontrolerów zewnętrznych.

⁽¹⁾ Dz.U. L 169 z 7.6.2014, s. 108.

⁽²⁾ <https://www.fch.europa.eu/page/in-kind-additional-activities>